

Soms strijkt er een vreemde vogel neer in onze kerk, waarvan je denkt: 'Dat is een verloren gevlogen duif'. Enkele jaren geleden kwam er plotseling een aardige man als een duif op ons dak. Hij kwam als geroepen!

Het is al weer enkele jaren geleden dat **Hans Groen** ontdekt werd in de Jozefparochie en dat hij bij navraag bereid bleek op zondag het orgel te bespelen. Hans is een bevlogen organist en een grote steun bij de zondagse eucharistievieringen.

Hij is in 1942 geboren in Sneek, maar wil zich zeker geen Fries noemen. Zijn vader kwam uit Friesland en zijn moeder uit Groningen. Het waren oprechte, maar niet al te zware protestanten. Hij heeft twee oudere zusjes en een zusje dat later geboren is. Dit zusje is helaas enkele jaren geleden overleden.

Toen Hans amper zes maanden oud was verhuisde het gezin naar Amsterdam. Wat was het geval? Zijn vader werkte als hoofd van de boekhouding bij de voer- en meelfabriek Wouda in Sneek. Gedurende de oorlog bleek hem steeds meer dat de Wouda's heulden met de Duitse bezetter en dat kon de rechtlijnige vader Groen niet verkroppen. Hij bedankte voor de eer en stapte op. Maar dan heb je een gezin met drie kinderen, geen werk en het is oorlog. En sociale uitkeringen bestonden amper.

Vader ging zijn geluk beproeven in Amsterdam, waar een zus van moeder met haar man woonde, oom Nol en tante Hil. Oom Nol had aan de Prinsengracht de antiquarische boekhandel 'van Bottenburg'.

Vader kon zolang bij hen inwonen en kreeg een baan als verzekeringsman bij "De Nederlanden van 1845". Het duurde niet lang of hij kon zijn gezin laten overkomen naar Amsterdam. Men betrok een huis, drie hoog, in "Zuid" vlak bij het Olympisch stadion.

De familie leed in de hongerwinter veel honger maar heeft het nog redelijk gered. Gelukkig heeft Hans er niet al teveel slechte herinneringen aan over gehouden. Een Duitse soldaat, bovenop een fabriek tegenover hun straat, met het geweer in de aanslag, is echter op zijn netvlies blijven hangen als

een boze geest . Hans denkt dat hij tamelijk zwakke darmen heeft vanwege die periode in zijn leven. Samen met de burens hebben ze ook nog een tijdlang ondergedoken Joden in huis gehad.

Na de oorlog ging hij naar de kleuterschool met de mooie naam: 'Ewout van Soetenwoude'.

In 1948 konden ze uit hun toch wel kleine huis weg door te verhuizen naar Hillegersberg bij Rotterdam, vlak bij de Bergse Voor- en Achterplas. Vader Groen werd hoofd van de afdeling brandverzekeringen bij de "Eerste Rotterdamse Levensverzekering Maatschappij" en dat is hij gebleven tot zijn pensioen in de jaren zeventig. Toen waren al die toch redelijk grote maatschappijen al opgegaan in de gigant "Nationale Nederlanden".

In Hillegersberg had Hans met zijn Zussen een heerlijke jeugd.

's Zomers via de sloot achter het huis kanovaren en roeien op de plassen en 's winters op de schaats.

Na de lagere school ging hij naar de Christelijke Mulo.

Vervolgens was hij voorbestemd voor de

kweekschool (met de Bijbel). Van moeder's kant was driekwart in het onderwijs. Opa was directeur van de HBS in Sneek. Hans vond die school helemaal niet aantrekkelijk. Alleen al het gebouw, als een bunker, stond deze gevoelige jongeman tegen. Hij stopte met de opleiding en ging vervolgens bij Schoevers naar de handelsdagschool. Intussen ontstond zijn belangstelling voor muziek. Dat had hij niet van vreemden.

Zijn vader en moeder waren beide lid geweest van een oratoriumvereniging in Sneek. Zijn vader speelde piano en moeder zong daarbij de mooiste liederen. Vader vond orgelmuziek prachtig, maar speelde het niet zelf.

De familie ging ter kerke in de Nassau kerk in Hillegerberg. De organist daar was de pianoleraar van Hans. Zo gebeurde het dat hij kennis kon nemen van het orgelspelen en de 'besmetting' sloeg als een heftig virus toe. De grootste bewondering had hij voor Feike Asma , een beroemde Nederlandse organist. Op de fiets trok hij naar Rotterdam Zuid om de concerten van Asma bij te wonen. Vanaf het schellinkje zag hij de grote organist helemaal opgaan, ook lijfelijk, in zijn spel. De vader van een vriendje was registrant, een extra mannetje bij het orgel om de registers

open te trekken. Hans mocht een keer mee naar boven, als hij zei dat hij een neefje was. Staand naast de speeltafel is hij voorgoed gegrepen door orgelmuziek en orgels, met Feike Asma als grote inspirator. Tot op de dag van vandaag heeft Hans in wel vijftig kerken op het orgel gespeeld. De lijst heft hij nauwgezet bijgehouden.

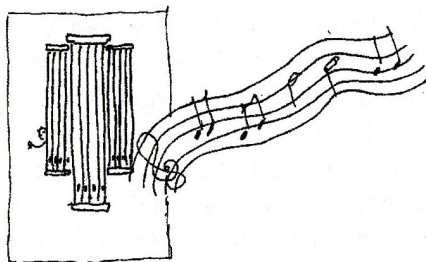
Na twee jaar militaire dienst bij de luchtmacht, voornamelijk bij de bewakingsdienst op de vliegbasis Woensdrecht, kwam hij weer thuis. De diensttijd was een leuke tijd geweest met als absolute topper het carnaval in Bergen op Zoom in 1963. Drie dagen 'dweilen' – zo heet dat in die stad – en leuke meisjes omhelzen!

Na de dienst terug naar huis. Dat duurde niet lang want Hans hield het snel voor gezien. Z'n moeder bemoeide, zich nog steeds sterk met zijn privé leven. Tante Hil in Amsterdam was wederom de reddende engel. Hij kon daar zolang op de zolder wonen om een baan en eigen onderkomen te zoeken. Dat lukte snel. Hij kreeg werk bij de grote papierhandel Bührmann. Eerst drie maanden magazijnwerk om de soorten papier te leren onderscheiden en daarna op het hoofdkantoor aan de Keizersgracht. Na enige tijd ging Hans in het 'Sterhuis' eten, een soort mensa met een gezellige bar.

Het was de 'flower power'tijd en Hans liep 'aan het randje' mee. Beetje lang haar, sikje en snor, en af en toe hollen om de charges van de politie te ontlopen. Verschillende vriendinnetjes toiden zijn pad en hij had een 'super tijd'. Omdat hij financieel onafhankelijk was ging hij op kamers, weg van de controles van tante Hil! Zijn eerste adres was boven een bakker, maar die bemoeide zich ook nog met de bewegingen van de jongeman. Daarom betrok hij even later een mooie zolderverdieping boven een accountantskantoor. Hij was daar zo vrij als 'God in Frankrijk' en dat is wat jongelui zoeken. 's Zomers werden er nachten lang doorgebracht op het strand in Noordwijk.

Tussen al die bedrijven door kwam zijn liefde voor het orgel weer om de hoek kijken. Hij ontmoette de vrouw van de koster van de Prinsessekerk in de van Hallstraat en via de koster mocht onze jonge charmeur op het orgel van die kerk spelen. Het was de eerste keer dat hij orgel speelde. Normaliter werd dat orgel bespeeld door de bekende organist Piet van Egmond.

Amsterdam met zijn vele

mogelijkheden heeft Hans muzikaal gevormd

Inmiddels leerde hij zijn eerste vrouw kennen, de moeder van zijn twee kinderen, Marco en Mirjam. Zij kwam uit Prinsenbeek bij Breda en ze verhuisden na, het huwelijk in 1970 naar de Baronielaan in het 'Haagje van het Zuiden'. De heer des huizes ging werken bij de Technische Unie, waar hij magazijnbeheer deed. Alles nog met de hand. Hun zoon werd geboren en ze wilden toch wel wat ruimer gaan wonen. Dat kon, omdat Hans een prima baan in Veenendaal kon krijgen bij de Zweedse kogel lager fabriek SKF. Daar werkten ze al met de voorloper van de computer, de Holerith machine, gebaseerd op ponskaarten.

Dochter Mirjam is in Veenendaal geboren en er werd toch weer naar een ruimer huis gezocht . Dat vonden ze in Duiven bij Arnhem. Hans had op een of andere manier zijn kompas steeds op het oosten staan. Hij zegt dat hij daarom ook erg van Duitsland houdt, waar hij graag toeft.

In Duiven sloot hij zich aan bij de 'Samen op weg' Gemeente en hij speelde veel op het orgel. Vanwege zijn deelname aan de oecumenische werkgroep bij die kerkgroepering bespeelde hij ook vaak het orgel van de katholieke Remigiuserkerk. Dat was de eerste keer dat hij in een katholieke kerk muziek maakte. De pastoor van die parochie werd een goede vriend. Het katholieke geloof t rok hem aan, voor al ook de rituelen en de blijmoedigheid. Dat had ook veel te maken met zijn karakter en instelling. Hij is een mens van gevoel en emotie. Dat kan hij ook zo goed kwijt in de orgelmuziek. Toen er een nieuwe pastoor kwam, van Gijssiaanse snit', verloor hij het contact. Het huwelijk liep vast en Hans vertrok in 1982 alléén, via een kort verblijf in Arnhem, naar Cuijk, waar hij op de Bereklaauw kon wonen. Hij bleef, zoals gezegd, graag in het Oosten. Ook het werk in Veenendaal bleef hij gewoon doen. Toen de Cuijkse dominee langs kwam om Hans te vragen deel te nemen aan de Protestants Gemeente, wees hij dat verzoek af. Hij bleef zoekende, terwijl hij het klaar kreeg om in de Elisabethkerk in Grave het orgel te mogen bespelen. Hans, het orgel en de kerk zijn daar in Grave tot een soort emotionele eenheid geworden. Hij speelt er zelfs nu nog wekelijks, helemaal alleen, samensmeltend met orgel en kerkgebouw. Prachtig! Belangrijk is voor hem hoe een orgel klinkt en hoe het in de kerk staat. Merkwaaardig is dat hij met het orgel van de Martinuskerk 'niks heeft'. Uw verslaggever is geen partij in de discussie!

In 1984 kwam Hans op straat te staan toen de vestiging van SKF in Veenendaal opgeheven werd. Er brak een vreselijke tijd voor hem aan. Hij vergeet nooit dat hij zich moest melden bij de uitkeringsinstanties die toen wekelijks in de Cuijkse Schouwburg kantoor hielden. Hij stond de eerste keer bijna te janken aan de Maas.

Al gauw echter stortte hij zich op het vrijwilligerswerk. Bij de plaatselijke VVV met onder anderen Piet van Haren en Chris van de Bosch. Via Ad Snoeren van de Stichting Samenleving Opbouw kwam hij verder als helper terecht bij 'Slachtofferhulp'. Ook sloot hij zich aan bij een praatgroep met de maatschappelijk werkster Jeanne van Latum. Daar kwam hij op de zolder in Victor Hugo zijn Dori tegen en het `klikte' al snel. Hij trok bij haar en haar zoontje in op het Kievitenveld. Toen beide in 1993 het beter vonden nog wat afstand te nemen verhuisde Hans naar de flat op het Patrijzenveld. "Het is over en uit!" dacht hij, maar na twee jaar vond hij toch de weg terug naar Dori. In 1997 zijn ze getrouwd en ze wonen nog steeds op het Kievitenveld.

Beide waren gelovige mensen, op zoek naar een kerk om op zondag minstens een uurtje bij zichzelf `naar binnen te kijken' . De Martinus was hun keus niet en toen ze eens op een zondag bij de Jozefkerk binnenliepen voelde dat aan "alsof ze in een warm bad kwamen", zoals Hans het uitdrukt. Ze zijn er gebleven. Bovendien gaan ze nogal eens naar `stilteplaatsen' om te bezinnen in kloosters en retraiteorden.

Inmiddels was Hans begin jaren '90 bij de Stichting Werkbemiddeling terecht gekomen. En uiteindelijk was er plotsklaps werk voor hem. In 1992 werd hij benoemd tot stafmedewerker bij wat toen nog heette: 'Nationaal Oorlogs- en Verzetsmuseum', het huidige `Liberty Park' in Overloon. Hij werd hoofd van de afdeling `Publieksvoorlichting en Educatie'. In die verantwoordelijke baan heeft hij met zeer veel genoegen gewerkt tot 2007. Zijn huidige vrije tijd besteedt hij veel aan muziek. Hij componeert zelfs muziek op de piano, leest veel en kan uren naar muziek luisteren, waarbij hij diep bewogen kan worden.

Hoewel het klein is, houdt Hans er van om te spelen op het elektronisch Johannusorgel in onze Jozefkerk. Hij vindt het geluid zeer bijzonder en maakt een compliment aan het toenmalige kerkbestuur vanwege de keuze voor dit orgel.

Het is dus geen al te grote opgave voor hem om in ons "warme bad" te vertoeven en de vieringen op te luisteren met zijn orgelspel. Ook daar kan deze emotionele man zijn diepe en muzikale gevoelens kwijt. Hans Groen,

een wijs mens, was een zeer aangename gast op de koffie, vooral ook vanwege zijn bewogen verhalen. Het was weer eens buitengewoon interessant en leerzaam voor uw verslaggever.

Hans bedankt, en blijf de sterren van de hemel spelen, vooral in de Jozefkerk

Deze pdf-versie is gemaakt door Peter Broekmans.